

ตัวแบบอิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อ ความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รตนาวดี ทองสุโชติ¹ ธัญนันท์ บุญอยู่²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 5 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 100 ราย มีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบความน่าจะเป็นที่ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ซึ่งมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยและสถิติใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย พบว่า การแบ่งปันความรู้ (KN) ความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) และความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) มีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.237, 0.226 และ 0.513 ตามลำดับ ส่วนการแบ่งปันความรู้ (KN) ก็มีผลทางอ้อมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 นอกจากนี้การแบ่งปันความรู้ (KN) ก็มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) และความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.257 และ 0.623 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การแบ่งปันความรู้; ความสามารถทางนวัตกรรม; ความอยู่รอดของธุรกิจ

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
19/1 ถนนเพชรเกษม แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: ratanawadee.mec@gmail.com

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Influence Model of Knowledge Sharing and Innovation Capabilities on the Business Survival of Construction Contractors in the Bangkok Area

Ratanawadee Thongsuchote¹ Thanyanan Boonyoo²

Abstract

This research article aims to study the direct and indirect influences of knowledge sharing and innovation capability on the business survival of these construction contractors in the Bangkok area. It is quantitative research. The sample group consisted of 100 construction contractors operating in the Bangkok area for more than five years, selected using simple random sampling, a probability sampling method. A questionnaire was used as the research instrument, and statistical methods were applied, including structural equation modeling using statistical software.

Findings are as follows: findings of the study revealed that the knowledge sharing (KN), product innovation capability (ID), and process innovation capability (IS) directly impact business survival (BS) with the path coefficient scale at 0.237, 0.226, and 0.513, respectively. Furthermore, knowledge sharing (KN) also indirectly influenced business survival (BS) with the path coefficient scale at 0.273. Additionally, knowledge sharing (KN) directly influenced process innovation capability (IS) and product innovation capability (ID) with the path coefficient scale at 0.257 and 0.623, respectively.

Keywords: Knowledge Sharing; Innovation Capabilities; Business Survival

Type of Article: Research Article

¹ Master of Business Administration Program in Business Administration, Southeast Asia University
19/1 Phet Kasem Road, Nong Khang Phlu, Nong Khaem, Bangkok 10160, Thailand
Corresponding Author Email: ratanawadee.mec@gmail.com

² Faculty of Business Administration, Southeast Asia University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถือเป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโตตามมูลค่าการลงทุนก่อสร้างโดยรวมที่คาดว่าจะมีการขยายตัวถึงร้อยละ 3.0-4.0 ต่อปี โดยในช่วงปี 2557-2566 นั้น ธุรกิจก่อสร้างได้มีมูลค่าการลงทุนก่อสร้างโดยรวมมีส่วนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 8.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานก่อสร้างในประเทศที่แบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะผู้ว่าจ้าง ได้แก่ งานภาครัฐ และงานภาคเอกชน โดยในปี 2566 มีสัดส่วนของมูลค่าการลงทุนก่อสร้างอยู่ที่ร้อยละ 57 และร้อยละ 43 ตามลำดับ (Krungsri Research, 2024) และในปี 2566 เช่นกันธุรกิจก่อสร้างไทยก็ได้มีการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่อยู่ที่จำนวน 85,300 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2565 อยู่ที่จำนวน 76,488 ราย แต่ขณะเดียวกันก็ได้มีการจดทะเบียนยกเลิกถึงจำนวน 23,380 ราย เพิ่มขึ้นกว่าในปี 2565 ที่มีจำนวน 21,880 ราย และมีการยกเลิกการจดทะเบียนเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี (Department of Business Development, 2024) นอกจากนี้ SCB Economic Intelligence Center (2023) ได้ทำการวิเคราะห์ความท้าทายของธุรกิจก่อสร้างไทยในปี 2566 ว่า ธุรกิจก่อสร้างไทยได้เผชิญกับภาวะต้นทุนการก่อสร้างในระดับที่สูงและเกิดความผันผวนอย่างต่อเนื่อง จำนวนแรงงานในภาคก่อสร้างก็ปรับตัวลดลง เป็นเหตุให้ค่าแรงงานอยู่ในระดับสูง ความกดดันจากกฎระเบียบและความเสี่ยงในการประกาศให้หยุดการก่อสร้าง และแรงกดดันจากลูกค้า ลูกค้าย และผู้บริโภค ซึ่งจากปัจจัยความท้าทายต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ธุรกิจก่อสร้างไทยได้รับความเสี่ยงที่ทำให้อัตรากำไรของผู้รับเหมาก่อสร้างอยู่ในระดับต่ำ จึงส่งผลให้บางส่วนต้องออกจากธุรกิจไป และบางส่วนที่คงอยู่ต้องเร่งหาแนวทางในการพัฒนาและปรับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินอยู่รอดต่อไปได้ในระยะยาว (SCB Economic Intelligence Center, 2023)

กรุงเทพมหานครถือเป็นเมืองหลวงของไทยที่มีการก่อสร้างและต่อเติมหรือดัดแปลงสิ่งก่อสร้างทั้งที่เป็นอาคารโรงงานและไม่ใช่อาคารโรงงานสูงถึง จำนวน 59,720 ราย โดยเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างและต่อเติมหรือดัดแปลงอาคารโรงงาน จำนวน 54,142 ราย หรือร้อยละ 90.7 ส่วนที่เหลืออีก จำนวน 5,578 ราย หรือร้อยละ 9.3 เป็นผู้ได้รับอนุญาตก่อสร้างสิ่งก่อสร้างที่ไม่ใช่อาคารโรงงาน ในแต่ละปีมีการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีการจดทะเบียนอยู่ที่ จำนวน 25,120 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2565 อยู่ที่จำนวน 22,100 ราย และในขณะเดียวกันก็มีการจดทะเบียนยกเลิกสูงเช่นกัน โดยในปี 2566 มีการจดทะเบียนยกเลิกอยู่ที่ จำนวน 8,120 ราย เพิ่มขึ้นกว่าในปี 2565 อยู่ที่จำนวน 7,678 ราย ซึ่งถือได้ว่าการจดทะเบียนยกเลิกสูงที่สุดในประเทศไทย (Department of Business Development, 2024) การจดทะเบียนยกเลิกดังกล่าวสะท้อนได้ว่าธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครบางส่วนต้องออกจากธุรกิจไปด้วยสภาวะการณปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาทิ การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ มาตรฐานฝีมือแรงงานที่ไม่เพียงพอ และปัญหาสภาพคล่องทางการเงินที่ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ นอกจากนี้ต้นทุนวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้น การแข่งขันที่สูงและปัจจัยภายนอก เช่น ความผันผวนทางเศรษฐกิจและกฎระเบียบของรัฐบาลส่งผลทำให้สถานการณ์ของผู้รับเหมาก่อสร้างมีความซับซ้อนมากขึ้น และเพื่อสร้างความอยู่รอดให้กับธุรกิจดำเนินต่อไปได้ในระยะยาวนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาลักษณะนี้มีประสิทธิภาพ (Sathonghai & Suksom, 2023) ด้วยการส่งเสริมพัฒนาความรู้ให้เกิดทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน พร้อมกับพัฒนาความรู้ที่เกิดจากการนำข้อผิดพลาดจากการทำงาน โดยสร้างกระบวนการแบ่งปันความรู้ที่เกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่างทีม การสื่อสารข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและการประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิกในทีม เพื่อให้เกิดความสามารถทางนวัตกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาประยุกต์

ใช้ให้เกิดผลลัพธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่องที่สามารถสร้างผลประโยชน์ให้ผู้รับเหมา ก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครอยู่รอดและแข่งขันได้ในธุรกิจอย่างยั่งยืน และจากการศึกษาวิจัยของ Adam and Alarifi (2021) ได้กล่าวว่า ความสามารถทางนวัตกรรมได้กลายเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับองค์กรในยุคปัจจุบันที่ ต้องการอยู่รอดในโลกธุรกิจที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีจะเป็นแนวทางการจัดการใน รูปแบบใหม่ในองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการดำเนินงานที่เป็นกระบวนการและผลิตภัณฑ์ที่ ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ (Phanitchayahirun & Boonyoo, 2023) แต่การจะได้มาซึ่งความสามารถ ทางนวัตกรรมได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการแบ่งปันความรู้ที่เป็นกระบวนการที่บุคคลได้ทำการเผยแพร่ความ รู้ที่ตนได้รับภายในองค์กรให้แก่บุคคลอื่น ๆ หรือเพื่อนำมาคิดค้นสร้างนวัตกรรมที่จะทำให้เกิดกระบวนการและ ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายให้แก่องค์กร (Yuen & Lam, 2024) เช่นเดียวกับการศึกษาของ Ukabudzhiimkpa and Onuoha (2023) ที่ได้กล่าวว่า ความรู้ที่ได้มาแบ่งปันให้เกิดเป็นความสามารถทางนวัตกรรมที่เป็นความสามารถ ขององค์กรในการดำเนินการตามแนวคิดใหม่ ทั้งความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการที่สร้างสรรค์ให้เกิด เป็นนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เพื่อสามารถอยู่รอดภายใต้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา (Destefanis, Maietta, Mazzotta, & Parisi, 2024)

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นประเด็นที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะ ศึกษาถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมา ก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนากลยุทธ์ในการ ดำเนินธุรกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ และควบคุมต้นทุนการก่อสร้าง ด้วยการแบ่งปันความรู้ การสร้างให้เกิดเป็นความสามารถทางนวัตกรรมทั้งทางด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคตให้สามารถอยู่รอดได้ในอุตสาหกรรมธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของการแบ่งปันความรู้ที่มีผลต่อความอยู่รอดของ ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้และความสามารถทาง นวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาครั้งนี้จะประกอบ ด้วยตัวแปร คือ (1) การแบ่งปันความรู้ (knowledge sharing) (2) ความสามารถทางนวัตกรรม (innovation) และ (3) ความอยู่รอดของธุรกิจ (business survive)

2. ขอบเขตด้านประชากร คือ ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,657 ราย โดยข้อมูลที่ได้อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2567 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่ กรุงเทพมหานครที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 100 ราย โดยใช้แนวคิดของ Marsh, Hau, Balla, and Grayson (1998) ที่ได้กำหนดจำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยในระดับที่ 12 มาเป็นเกณฑ์การคำนวณกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้

เพื่อให้จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ proper solution และ non-convergence นั้น และใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา ซึ่งทำการศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-สิงหาคม พ.ศ. 2567

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับมาขยายองค์ความรู้ทางวิชาการของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบอิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมา ก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือธุรกิจในสาขาที่เกี่ยวข้องได้

2. ประโยชน์เชิงการจัดการ สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับมาใช้ในการวางแผนกำหนดกลยุทธ์ด้านผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการปรับปรุงผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้สนับสนุนการปรับตัว สร้างโอกาสในการอยู่รอด และความสามารถขององค์กร เพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันและความคาดหวังของลูกค้าต่อธุรกิจก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไปในอนาคต

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้

การแบ่งปันความรู้ (knowledge sharing--KN) เป็นส่วนสำคัญมากของการจัดการความรู้ โดยการแบ่งปันความรู้จะเป็นการเผยแพร่ความรู้ หรือเป็นกิจกรรมการจัดการในองค์กรที่มุ่งเผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลโดยจะมีประโยชน์สำหรับทุกคนในองค์กรธุรกิจหรือแม้แต่วะหว่างธุรกิจด้วยการนำมาปฏิบัติอย่างถูกต้อง การแบ่งปันความรู้จะสามารถเป็นการโต้ตอบหรือเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลและองค์กรธุรกิจที่สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรได้ (Mogea, 2023) นอกจากนี้กระบวนการแบ่งปันความรู้ยังเป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะระหว่างบุคคลภายในองค์กรที่ส่งผลให้การตัดสินใจและประสิทธิภาพการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Boonmakerd, Boonyoo, & Piriyaakal, 2020) ซึ่งกระบวนการแบ่งปันความรู้สามารถวัดได้ 2 องค์ประกอบหลัก คือ (1) การให้ความรู้ (knowledge donating) เป็นการสื่อสารความรู้ของปัจเจกบุคคลให้บุคคลอื่น ทั้งในแนวนอน ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนต่างหน่วยงาน ชุมชน นักปฏิบัติ และในแนวตั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงฐานข้อมูลขององค์กร และ (2) การสะสมความรู้ (knowledge collecting) เป็นการสื่อสารเพื่อรับความรู้จากบุคคลอื่น ได้แก่ เพื่อนร่วมงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ปรึกษาหารือกัน เพื่อแบ่งปันความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน (Natsir, Sangkala, & Yunus, 2023) และจากการศึกษาของ Siddiqui, Rasheed, Nawaz, and Abbas (2019) ได้กล่าวว่า องค์กรโดยส่วนใหญ่ต่างให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถทางนวัตกรรมของตน ซึ่งถือได้ว่า การแบ่งปันความรู้ที่เป็นทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในกระบวนการสร้างมูลค่านั้นจะก่อให้เกิดความสามารถทางนวัตกรรมได้ โดยความรู้จะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางนวัตกรรม องค์กรต่าง ๆ สามารถไปสู่ขีดความสามารถทางนวัตกรรมที่เหนือกว่าได้ หากองค์กรมีการค้นหาและการรวบรวมความรู้ที่จะสามารถแบ่งปันความรู้ที่มีอยู่ให้ทั่วทั้งองค์กร และการศึกษาของ Arsanti, Rupidara, and Bondarouk (2024) ได้กล่าวว่า กระแสความรู้ที่บุคคลหนึ่งถือครองจะสามารถนำมาแบ่งปัน และถ่ายทอดให้บุคคลอื่นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการของความรู้ระหว่างบุคคล

สามารถกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมที่บูรณาการสนับสนุนกระบวนการผ่านกลไกอย่างเป็นทางการที่เหนือกว่าคู่แข่งทางธุรกิจในรูปแบบเดียวกัน (Yuen & Lam, 2024)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางนวัตกรรม

ความสามารถทางนวัตกรรม (Innovation Capabilities--IN) เป็นกิจกรรมภายในองค์กรที่ส่งเสริมให้เกิดการค้นพบและแนะนำสินค้าหรือบริการใหม่ ๆ หรือนำแนวคิดใหม่มาใช้ หรือใช้วิธีการใหม่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพภายในองค์กร หรือเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นได้จากการค้นหาและใช้ทรัพยากรใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ที่นำไปสู่แนวปฏิบัติ ขั้นตอน หรือทฤษฎีใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อปรับปรุงหรือให้บริการของธุรกิจที่ดีกว่าเดิม (Ismail, 2021) นอกจากนี้องค์กรต่าง ๆ ยังถือว่า ความสามารถทางนวัตกรรมเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญที่เป็นความสามารถในการสร้างสรรค์ที่ลูกค้าชื่นชอบในลักษณะที่คู่แข่งไม่สามารถเลียนแบบได้ และสามารถสร้างเป็นความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มการอยู่รอดได้ในตลาดโลก (Siddiqui et al., 2019) โดย Ismanu, Kusmintarti, and Riawajanti (2021) ได้กล่าวว่า ความสามารถทางนวัตกรรมจะเป็นการผสมผสานปัจจัยที่มีอยู่แล้วเข้าด้วยกันเพื่อจุดประสงค์ในการประยุกต์ให้เกิดเป็นความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการเป็นการออกแบบกระบวนการใหม่เพื่อปรับปรุงการทำงานของกระบวนการทางธุรกิจภายในและความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัสดุใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงบางส่วนหรือทั้งหมดของลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ ซึ่งความสามารถทั้งสองด้านถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะวัดความสามารถทางนวัตกรรมที่เกิดขึ้นแก่องค์กรและสามารถทำให้องค์กรอยู่รอดภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ และจากการศึกษาของ Del Campo Villares, Miguéns-Refojo, and Ferreiro-Seoane (2020) ได้กล่าวว่า ความอยู่รอดของธุรกิจที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนได้นั้นต้องอาศัยการสร้างนวัตกรรมที่มีรูปแบบของกระบวนการผลิตที่ทันสมัย พร้อมกับสร้างให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย โดยธุรกิจที่มีการเน้นให้พนักงานภายในองค์กรเกิดความรู้และการวิจัยที่จะพัฒนามากขึ้นก็จะสามารถสร้างนวัตกรรมด้านกระบวนการและด้านผลิตภัณฑ์ที่แข่งขันกับธุรกิจในรูปแบบเดียวกันให้อยู่รอดในตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นได้ และการศึกษาของ Adam and Alarifi (2021) ก็ได้กล่าวว่า แนวทางการสร้างนวัตกรรมทั้งด้านกระบวนการและด้านผลิตภัณฑ์จะสามารถส่งผลกระทบที่ดีต่อประสิทธิภาพของธุรกิจ และสามารถสร้างโอกาสให้ธุรกิจอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อธุรกิจสามารถสร้างแนวทางนวัตกรรมทั้งสองรูปแบบในเชิงบวกได้จะมีผลต่อการอยู่รอดของธุรกิจได้มากกว่าประสิทธิภาพ (Destefanis et al., 2024)

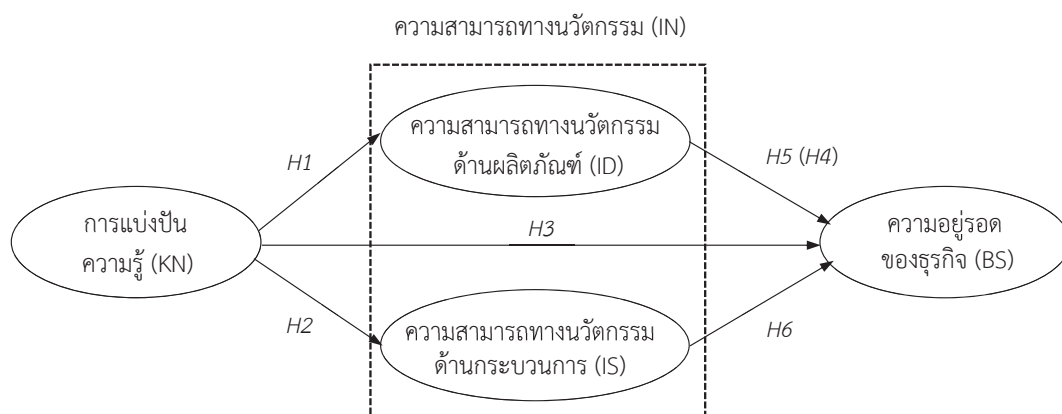
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดของธุรกิจ

ความอยู่รอดของธุรกิจ (Business Survival--BS) ถือเป็นความท้าทายที่สามารถสร้างผลลัพธ์ให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้เกิดโอกาสในการจ้างงาน โดยแรงกดดันในการแข่งขันและการขับเคลื่อนทางการตลาด จำเป็นที่ธุรกิจต้องเสนอกลยุทธ์การปรับตัวสำหรับธุรกิจ เพื่อให้สามารถแข่งขันและอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เป็นการขับเคลื่อนด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีย่อมนำให้เกิดความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ทำให้ธุรกิจต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ดีขึ้น (Hasyim & Bakri, 2023) และจากการศึกษา Mackiewicz and Kurczewska (2023) ได้กล่าวว่า การจัด การทุนมนุษย์ที่สนับสนุนการเติบโตของความรู้และทักษะของพนักงานภายในองค์กรจะทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง โดยธุรกิจควรมีการแบ่งปันความรู้และทักษะที่เป็นประสบการณ์การทำงาน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน

ที่มีประสิทธิภาพที่สามารถสร้างความอยู่รอดของธุรกิจได้ (Ambe, 2023) นอกจากนี้ Jitsutthiphakorn (2021) ได้กล่าวว่า ความสามารถทางนวัตกรรมถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่กำหนดผลผลิตของธุรกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของธุรกิจ โดยนวัตกรรมทางด้านผลิตภัณฑ์จะเป็นการแนะนำสินค้าและบริการใหม่ หรือสินค้าและบริการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของข้อมูลจำเพาะทางเทคนิคในส่วนของการผลิตที่ทำให้เกิดความสามารถทางการแข่งขันย่อมนำไปสู่การเติบโตที่สามารถสร้างความอยู่รอดของธุรกิจได้ (Mugambe, 2024)

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยจากแนวคิดการพัฒนองค์กรเพื่อให้องค์กรธุรกิจอยู่รอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในสถานการณ์ที่เศรษฐกิจมีความผันผวน โดยผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดตามที่กำหนดไว้ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐานที่ 1 (H1): การแบ่งปันความรู้ (KN) มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID)

สมมุติฐานที่ 2 (H2): การแบ่งปันความรู้ (KN) มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS)

สมมุติฐานที่ 3 (H3): การแบ่งปันความรู้ (KN) มีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS)

สมมุติฐานที่ 4 (H4): การแบ่งปันความรู้ (KN) มีผลทางอ้อมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS)

สมมุติฐานที่ 5 (H5): ความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) มีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS)

สมมุติฐานที่ 6 (H6): ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) มีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงตัวแบบอิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มีวิธีการดำเนินการวิจัยที่อาศัยแบบสอบถามการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,657 ราย โดยข้อมูลที่ได้อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2567 (Department of Industrial Works, 2023) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ดำเนินธุรกิจมานานกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 100 ราย โดยผู้วิจัยได้นำวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับ proper solution และ non-convergence นั้น ๆ โดยใช้แนวคิดของ Marsh et al. (1998) ซึ่งได้มีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและจำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยต่อตัวแปรแฝงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1

จำนวนร้อยละของ *proper solution* and *non-convergence*

จำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ย	ชนิดของผลการศึกษา	ขนาดตัวอย่าง				
		50	100	200	400	1,000
3	proper solution	54.80	85.40	97.80	100.00	99.00
	non-convergence	10.80	0.90	-	-	-
4	proper solution	86.50	99.10	99.60	100.00	100.00
	non-convergence	2.20	-	-	-	-
6	proper solution	99.60	100.00	100.00	100.00	100.00
	non-convergence	0.10	-	-	-	-
12	proper solution	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	non-convergence	-	-	-	-	-

โดยที่จำนวนตัวชี้วัดที่เฉลี่ยนั้นได้เกิดจากยอดรวมของจำนวนตัวชี้วัด (p)หารด้วยจำนวนตัวแปรแฝง ซึ่งจากงานวิจัยนี้ประกอบด้วยตัวชี้วัดจำนวน 34 ตัวแปร และตัวแปรแฝงจำนวน 3 ตัวแปร ดังนั้นค่าของจำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยเท่ากับ 11.33 ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Marsh et al. (1998) ได้กำหนดจำนวนตัวชี้วัดเฉลี่ยในระดับที่ 12 มาเป็นเกณฑ์การคำนวณกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เพื่อให้จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ proper solution และ non-convergence นั้น (Piriyakul, 2021) ผู้วิจัยจะกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 100 ตัวอย่างก็สามารถแทนประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้ถึงร้อยละ 100 และเพื่อความเหมาะสมของประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และการวิจัยครั้งนี้ได้มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบความน่าจะเป็น (non-probability sampling) ที่ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบอิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ประเภทงาน ก่อสร้าง รูปแบบการดำเนินงาน และจำนวนพนักงานทั้งหมด เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ มีข้อคำถาม 7 ข้อ โดยให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียวที่เป็นจริงมากที่สุด ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับการแบ่งปันความรู้ มีข้อคำถาม 6 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับความสามารถทางนวัตกรรม ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ มีข้อคำถาม 5 ข้อ และด้านกระบวนการ มีข้อคำถาม 6 ข้อ และส่วนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับความอยู่รอดของธุรกิจ มีข้อคำถาม 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวในแต่ละส่วนมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับตามแบบของ Likert (1932)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามที่ชี้วัดตัวแปรที่ทำการศึกษา และได้นำให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 1.00 ต่อมาได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปทดลองใช้ (tryout) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงของเครื่องมือด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.835-0.897 ซึ่งค่าที่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ซึ่งได้ทำการศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-สิงหาคม พ.ศ. 2567 โดยได้เก็บข้อมูลกับผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 100 ราย ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบอย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นถึงสิทธิในการยอมรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมแบบสอบถาม ซึ่งผลการวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้นและข้อมูลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ผลการวิจัยจะถูกนำเสนอในลักษณะภาพรวม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยค่าร้อยละ เพื่อใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล (2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับของการแบ่งปันความรู้ ความสามารถทางนวัตกรรม และความอยู่รอดของธุรกิจ ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร และ (3) การวิเคราะห์สถิติอนุมาน ที่เป็นการนำวิธีทางสถิติมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุและหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling--SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

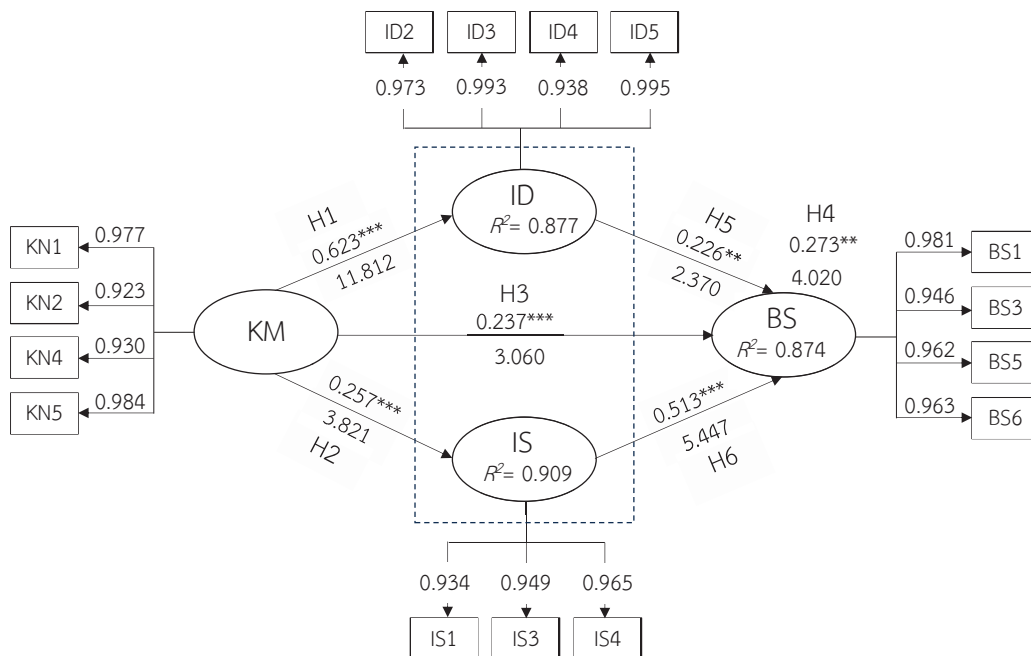
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงตัวแบบอิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 100 ราย เป็นผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ได้พบว่า ผู้รับเหมาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 52.00 มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21 มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงของปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 59.00 มีการดำเนินธุรกิจ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.00 ส่วนใหญ่เป็นผู้รับเหมาประเภทก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ 60.00 มีรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบบุคคลธรรมดาคิดเป็นร้อยละ 42.00 และมีจำนวนพนักงานทั้งหมดไม่เกิน 50 คน ถึงร้อยละ 65.00

1. สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของการแบ่งปันความรู้ ความสามารถทางนวัตกรรม และความอยู่รอดของธุรกิจผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสรุปผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมได้ว่า ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประกอบด้วย การแบ่งปันความรู้ ความสามารถทางนวัตกรรม ความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ และความอยู่รอดของธุรกิจมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.00, 3.86, 3.82, 3.90, 3.80 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.794, 0.722, 0.743, 0.768 และ 0.817 ตามลำดับ

2. สรุปผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างในภาพรวม ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสัมประสิทธิ์ความถดถอยตัวแบบอิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และผลการทดสอบสมมติฐาน โดยผลการวิเคราะห์เป็นดังภาพ 2

ภาพ 2 เส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแบบสมการโครงสร้าง

จากภาพ 2 แสดงเส้นทางความสัมพันธ์ตัวแบบสมการโครงสร้างที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างสามารถอธิบายได้ คือ (1) ปัจจัยที่มีผลโดยรวมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) พบว่า การแบ่งปันความรู้ (KM) ความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) และความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) มีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) มีค่าเท่ากับ 0.237 0.226 และ 0.513 ตามลำดับ ส่วนการแบ่งปันความรู้ (KM) ก็มีผลทางอ้อมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) มีค่าเท่ากับ 0.273 (2) ปัจจัยที่มีผลโดยรวมต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) พบว่า การแบ่งปันความรู้ (KM) มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) มีค่าเท่ากับ 0.257 และ (3) ปัจจัยที่มีผลโดยรวมต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) พบว่า การแบ่งปันความรู้ (KM) มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) มีค่าเท่ากับ 0.623 โดยผู้วิจัยได้สรุปผลความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) ของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปรากฏได้ดังตาราง 2

ตาราง 2

สรุปอิทธิพลของตัวแปรที่มีต่อความอยู่รอด (BS) ของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร (LV)	ค่าความผันแปร (R ²)	อิทธิพล (effect)	การแบ่งปัน ความรู้ (KM)	ความสามารถทาง นวัตกรรม ด้านผลิตภัณฑ์ (ID)	ความสามารถทาง นวัตกรรม ด้านกระบวนการ (IS)
ความอยู่รอด ของธุรกิจ (BS)	0.874	DE	0.237**	0.226**	0.513***
		IE	0.273***	0.000	0.000
		TE	0.510	0.226	0.513
ความสามารถทาง นวัตกรรมด้าน กระบวนการ (IS)	0.909	DE	0.257***	0.000	0.000
		IE	0.000	0.000	0.000
		TE	0.257	0.000	0.000
ความสามารถทาง นวัตกรรมด้าน ผลิตภัณฑ์ (ID)	0.877	DE	0.623***	0.000	N/A
		IE	0.000	0.000	N/A
		TE	0.623	0.000	N/A

หมายเหตุ: De = Direct Effect, IE = Indirect Effect, TE = Total Effect, N/A = Not Applicable

** หมายถึง p -value $\leq .05$ หรือ ค่า $t \geq 1.96$; *** หมายถึง p -value $\leq .01$ หรือ ค่า $t \geq 2.58$

3. สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย จากผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างของตัวแบบ อิทธิพลการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสรุปสมมุติฐานการวิจัยในครั้งนี้ได้ดังตาราง 3

ตาราง 3

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)			สัมประสิทธิ์เส้นทาง (Coef.)	ค่า t -test	ผลลัพธ์
อิทธิพลทางตรง					
H1	KN	--> ID	0.623***	11.812	สนับสนุน
H2	KN	--> IS	0.257***	3.821	สนับสนุน
H3	KN	--> BS	0.237***	3.060	สนับสนุน
H5	ID	--> BS	0.226**	2.370	สนับสนุน
H6	IS	--> BS	0.513***	5.447	สนับสนุน
อิทธิพลทางอ้อม					
H4	KN	--> BS	0.273***	4.020	สนับสนุน

หมายเหตุ: ** หมายถึง p -value $\leq .05$ หรือ ค่า $t \geq 1.96$; *** หมายถึง p -value $\leq .01$ หรือ ค่า $t \geq 2.58$

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า การแบ่งปันความรู้ (KN) มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) และความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.623, 0.257, 0.237 และค่า t -test เท่ากับ 11.812, 3.821 และ 3.060 นอกจากนี้การแบ่งปันความรู้ (KN) ก็มีผลทางอ้อมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) เช่นกัน มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.237 และค่า t -test เท่ากับ 4.020 อีกทั้งความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (ID) และความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ (IS) มีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ (BS) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.226, 0.513 และค่า t -test เท่ากับ 2.370 และ 5.447

การอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ว่า อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของการแบ่งปันความรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การแบ่งปันความรู้ ความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการมีผลทางตรงต่อความอยู่รอดของธุรกิจ และการแบ่งปันความรู้ก็มีผลทางอ้อมต่อความอยู่รอดของธุรกิจ นอกจากนี้การแบ่งปันความรู้ก็มีผลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการและความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เนื่องจากเมื่อผู้รับเหมาให้การส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน และสนับสนุนเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือให้เกิดการสื่อสารที่ประสิทธิภาพระหว่างทีมงานและโครงการย่อมทำให้เกิดบรรยากาศของความไว้วางใจระหว่างกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ทั้งในด้านดีและด้านที่ต้องปรับปรุงมีผลให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ และด้านกระบวนการที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ Adam and Alarifi (2021)

พบว่า ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทั้งความสามารถทางนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์และความสามารถทางนวัตกรรม ด้านกระบวนการมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรที่ต้องการเติบโตและความสามารถทางการแข่งขันให้ธุรกิจอยู่รอดได้ในปัจจุบัน (Jitsutthiphakorn, 2021) ตลอดจนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การ ศึกษาของ Ambe (2023) พบว่า องค์กรต่าง ๆ ต้องใช้ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการรูปแบบใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และอาศัยการแบ่งปันความรู้ในการเผยแพร่ข้อมูลเชิงลึกภายในองค์กร (Yuen & Lam, 2024) ให้เกิด กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาความสามารถเชิงนวัตกรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการอยู่รอดในระยะยาวของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Destefanis et al., 2024)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาข้อมูลของการแบ่งปันความรู้ พบว่า มีการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างทีม มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เนื่องจากผู้รับเหมาให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศของการทำงานเป็นทีมร่วมมือกับสมาชิกในทีมและระหว่างทีม ดังนั้นผู้รับเหมาต้องมุ่งเน้นและส่งเสริมการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการแบ่งปันความรู้ในการทำงานมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน พร้อมกับสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีมงานในทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง

จากผลการศึกษาข้อมูลของความสามารถทางนวัตกรรม พบว่า มีการออกแบบที่ทันสมัยที่สามารถสร้างความประทับใจให้กับลูกค้ามีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เนื่องจากผู้รับเหมาได้มุ่งเน้นการออกแบบที่ทันสมัยให้เกิดความหลากหลายที่สามารถสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า ดังนั้นผู้รับเหมาต้องมุ่งเน้นและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตและการออกแบบให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีหลากหลายรูปแบบให้เลือก พร้อมกับสร้างความแตกต่างที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ เพื่อให้สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนของธุรกิจได้

จากผลการศึกษาข้อมูลของความอยู่รอดของธุรกิจ พบว่า สามารถดำเนินการก่อสร้างโดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้ามีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เนื่องจากผู้รับเหมาควรคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้รับเหมาควรมุ่งเน้นกระบวนการออกแบบให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง และควรมุ่งเน้นการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพที่สามารถสร้างความคุ้มค่าให้ลูกค้ารู้สึกประทับใจ เพื่อให้สามารถขยายฐานลูกค้าใหม่และรักษาฐานลูกค้าเดิมได้อย่างยาวนาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษารั้ดต่อไปควรทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงนวัตกรรมการด้านเทคโนโลยีที่อาจเป็นปัจจัยสำคัญกับความอยู่รอดของผู้รับเหมาก่อสร้าง และเพื่อให้การศึกษานี้เป็นแนวทางต่อการสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีอาจทำให้เกิดความสามารถในการแข่งขันและเกิดความอยู่รอดของธุรกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

การศึกษารั้ดต่อไปควรทำการศึกษาในลักษณะเฉพาะเจาะจงขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งตามขนาดของผู้รับเหมา เนื่องจากความสามารถในการลงทุนต่อการทำกิจกรรมการจัดการความรู้ การแบ่งปันความรู้ และความสามารถทางนวัตกรรมจะมีระดับที่แตกต่างกันไปที่จะทำให้เกิดความอยู่รอดของธุรกิจได้

References

- Adam, N. A., & Alarifi, G. (2021). Innovation practices for survival of small and medium enterprises (SMEs) in the Covid-19 times: The role of external support. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 10(15), 1-22.
- Ambe, E. A. (2023). Rethinking “knowledge in use” in small businesses: A perspective. *Annals of Reviews and Research*, 9(5), 001-005.
- Arsanti, T. A., Rupidara, N., & Bondarouk, T. (2024). Managing knowledge flows within open innovation: Knowledge sharing and absorption mechanisms in collaborative innovation. *Cogent Business & Management*, 11(1), 1-20.
- Boonmakerd, K., Boonyoo, T., & Piriyaikal, M. (2020). Influence of moderators in organizational culture transfer of knowledge sharing and creative thinking to the performance of silk enterprises in the Northeast region of Thailand. *Western University Research Journal of Humanities and Social Science*, 6(3), 1-14. [In Thai]
- Del Campo Villares, M. O., Miguéns-Refojo, V., & Ferreiro-Seoane, F. J. (2020). Business survival and the influence of innovation on entrepreneurs in business incubators. *Sustainability*, 12(15), 1-17.
- Department of Business Development. (2024). Annual registration statistics classified by status and type of legal entity. Retrieved from <https://datawarehouse.dbd.go.th/stats>. [In Thai]
- Department of Industrial Works. (2023). *Factory Information by area*. Retrieved from <https://www.diw.go.th/webdiw/search-factory/> [In Thai]
- Destefanis, S., Maietta, O. W., Mazzotta, F., & Parisi, L. (2024). Firm survival and innovation: Direct and indirect effects of knowledge for SMEs. *Economics of Innovation and New Technology*, 33(7), 926-954.
- Hasyim, H., & Bakri, M. (2023). Challenges and strategies for small business survival. *The Journal of Business and Management Research*, 6(2), 80-90.
- Ismail, N. H. (2021). The impact of knowledge sharing on innovation during the covid-19 pandemic: The mediating effect of culture. *Journal on Global Socio-Economic Dynamics*, 28(3), 104-114.
- Ismanu, S., Kusmintarti, A., & Riawajanti, N. I. (2021). The effects of product innovation, process innovation and government policy on SMEs performance: Evidence from Indonesia. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(12), 305-311.
- Jitsutthiphakorn, U. (2021). Innovation, firm productivity and export survival: Firm-level evidence from Asean developing countries. *Journal of Economic Structures*, 22(10), 1-17.

- Krungsri Research. (2024). Business/industry trends 2024-2026: Construction contractor business. Retrieved from https://www.krungsri.com/getmedia/6ab5d20f-c789-40b3-a2dd-6c36d80bd2d2/IO_Construction_Contractor_240311_TH_EX.pdf.aspx. [In Thai]
- Likert, R. A. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 5-53.
- Mackiewicz, M., & Kurczewska, A. (2023). Is it the survival of the fittest or of the jacks-of-all-trades? Business survival in the light of Lazear's theory. *BRQ Business Research Quarterly*, 26(2), 167-180.
- Marsh, H. W., Hau, K. T., Balla, J. R., & Grayson, D. (1998). Is more ever too much? The number of indicators per factor in confirmatory factor analysis. *Multivariate behavioral research*, 33(2), 181-220.
- Mogea, T. (2023). Improving knowledge sharing in organizations. *Jurnal Penelitian Mahasiswa*, 2(1), 203-214.
- Mugambe, P. (2024). Financial innovation for survival among micro-enterprises with declining profit margins. *Journal of Business and Management*, 12(3), 3145-3165.
- Natsir, M., Sangkala, S., & Yunus, M. (2023). Knowledge collecting and donating in public service innovation at Hasanuddin University. *International Journal of Politics and Sociology Research*, 11(2), 230-236.
- Phanitchayahirun, C., & Boonyoo, T. (2023). Effects of market orientation towards business survival of cloth retailing businesses in the story-buildings, Bo Bae Tower. *Western University Research Journal of Humanities and Social Science*, 9(3), 89-102. [In Thai]
- Piriyakul, M. (2021). Sample size determination for structural equation modeling (SEM). *The Journal of Industrial Technology*, 17(3), 232-246. [In Thai]
- Sathonghai, K., & Suksom, S. (2023). The management to construction business in Bangkok and Metropolitan areas. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 8(2), 211-223. [In Thai]
- SCB Economic Intelligencer Center. (2023). *Construction outlook 2023*. Retrieved from https://www.sceic.com/th/detail/file/product/8997/gkvm085n8w/Industry-Insight_Construction_20230512.pdf. [In Thai]
- Siddiqui, S., Rasheed, R., Nawaz, M. S., & Abbas, M. (2019). Knowledge sharing and innovation capabilities: The moderating role of organizational learning. *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences*, 13(2), 455-486.
- Ukabudzhiimkpa, O., & Onuoha, B. C. (2023). Innovative capability and survival of small and medium enterprises in rivers state. *International Journal of Business & Entrepreneurship Research*, 14(6), 167-185.
- Yuen, S. M., & Lam, H. Y. (2024). Enhancing competitiveness through strategic knowledge sharing as a driver of innovation capability and performance. *Sustainability*, 16(6), 1-19.